

BEZROBOCIE NA TERENACH WIEJSKICH WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

2021

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Aktywność ekonomiczna ludności według miejsca zamieszkania.....	4
2. Bezrobocie rejestrowane na terenach wiejskich województwa zachodniopomorskiego w 2021 roku	6
2.1. Liczba osób bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie.....	6
2.2. Bilans osób bezrobotnych z terenów wiejskich.....	8
2.3. Struktura osób bezrobotnych z terenów wiejskich według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	11
2.4. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	12
Podsumowanie	13

Wstęp

Województwo zachodniopomorskie powstało w wyniku reformy administracyjnej w 1999 roku, z połączenia dawnych województw: szczecińskiego i koszalińskiego oraz części: gorzowskiego, pilskiego i słupskiego. Obecnie region składa się z 21 powiatów – 18 ziemskich i trzech miast na prawach powiatu tj. Szczecin, Koszalin i Świnoujście oraz 113 gmin. Obszar województwa wynosi 22 892,48 km², według danych z dnia 31 grudnia 2021 roku teren ten zamieszkiwało 1 676 920 osób, z czego 991 575 w wieku produkcyjnym.

W strukturze ludności według miejsca zamieszkania przeważała ludność miejska, która według danych Głównego Urzędu Statystycznego z końca 2021 roku wynosiła 1 141 885 osób, natomiast na obszarach wiejskich mieszkało 535 035. Województwo zachodniopomorskie charakteryzuje się wysokim współczynnikiem urbanizacji wynoszącym 68,1%, co daje mu drugie miejsce pod tym względem.

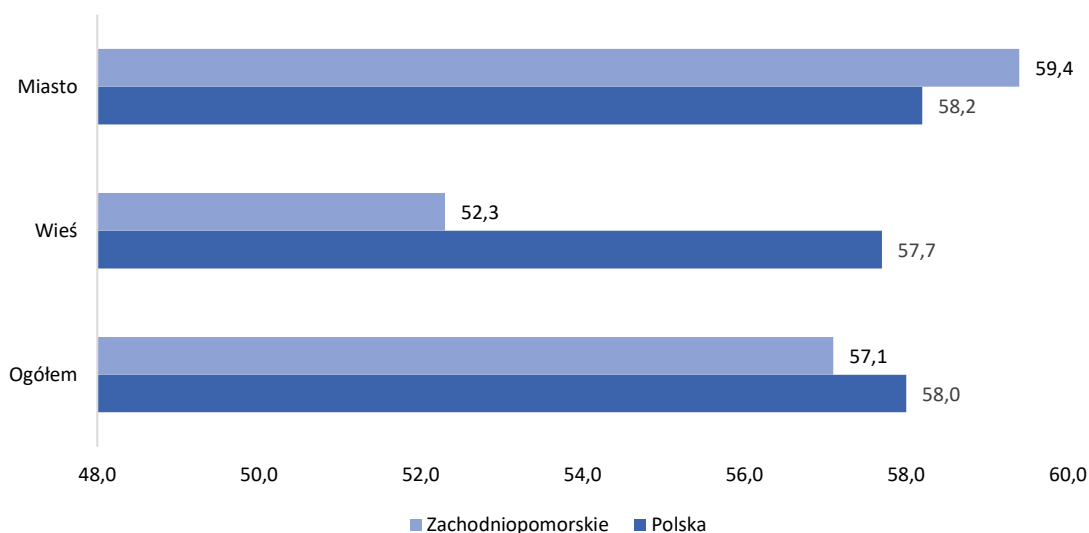
Pomimo zauważalnego trendu migracji na tereny wiejskie, większość mieszkańców województwa zamieszkuje jednak miasta, a największe z nich to Szczecin – 395 513 osób i Koszalin – 104 994 osoby, które są jedynymi miastami w regionie z liczbą mieszkańców przekraczającą 100 tys. osób. Natomiast do średnich miast z liczbą mieszkańców od 20 tys. do 100 tys. zaliczamy w województwie: Stargard, Kołobrzeg, Świnoujście, Szczecinek, Police, Wałcz, Białogard, Goleniów, Gryfino. W badanym obszarze przeważają miasta małe z liczbą mieszkańców od 1 tys. do 5 tys. i jest ich 34, natomiast miast od 5 tys. do 20 tys. osób jest tutaj 21.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono stan i strukturę osób bezrobotnych z terenów wiejskich województwa zachodniopomorskiego, a także bilans i skalę aktywizacji w tej grupie bezrobotnych. Dla porównania zaprezentowano także sytuację osób bezrobotnych zamieszkujących miasta w regionie. Źródłem danych i informacji były wyniki z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Statystycznego w Szczecinie, a z obszaru bezrobocia rejestrowanego sprawozdanie o rynku pracy MRiPS-01 oraz system CeSAR.

1. Aktywność ekonomiczna ludności według miejsca zamieszkania

Zgodnie z wynikami Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w IV kwartale 2021 roku współczynnik aktywności zawodowej¹ mieszkańców województwa zachodniopomorskiego kształtował się na poziomie 57,1%. Wśród osób z terenów wiejskich w ostatnim kwartale 2021 roku współczynnik ten wyniósł 52,3%, a mieszkańcy miast charakteryzowali się wyższym współczynnikiem aktywności zawodowej wynoszącym w ostatnim kwartale 2021 roku 59,4%.

Wykres 1. Współczynnik aktywności zawodowej ludności województwa zachodniopomorskiego według miejsca zamieszkania w IV kwartale 2021 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie wyników BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

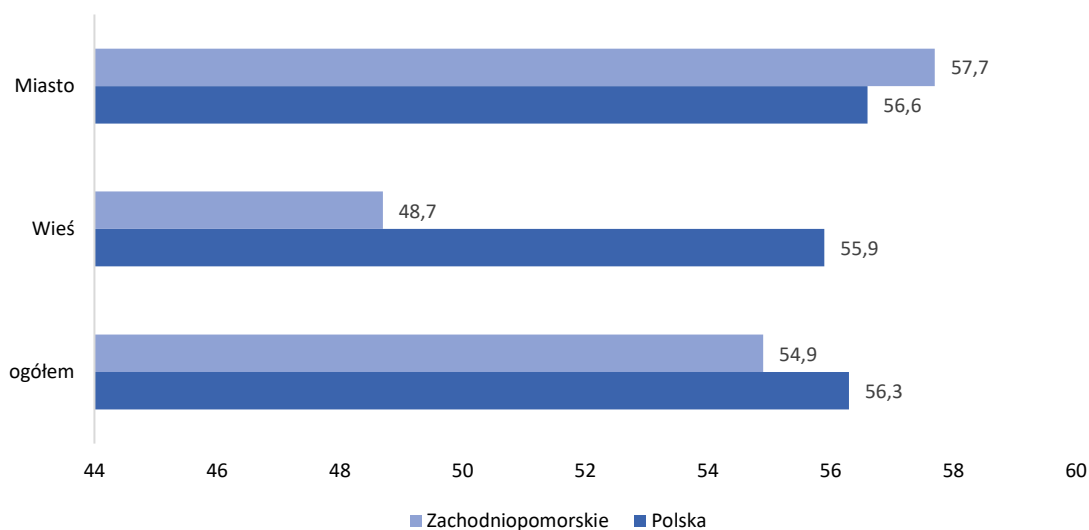
Na wykresie nr 2 zaprezentowano wskaźnik zatrudnienia² mieszkańców województwa zachodniopomorskiego, który wyniósł 54,9 % w IV kwartale 2021 roku. Wśród mieszkańców obszarów wiejskich pracowało 48,7% ludności, natomiast wskaźnik zatrudnienia mieszkańców miast był wyższy aniżeli w grupie osób z terenów wiejskich i wyniósł w IV kwartale 2021 roku 57,7%.

Wyniki badania aktywności ekonomicznej ludności z IV kwartału 2021 roku informują, że stopa bezrobocia (liczona według metodologii BAEL GUS) dla ludności ogółem w województwie zachodniopomorskim wyniosła 4,0% i była wyższa w stosunku do całego kraju, gdzie stopa ta wyniosła 2,9%. Zgodnie z wynikami z ostatniego kwartału 2021 roku bezrobocie na terenach wiejskich wyniosło 6,8%, natomiast w przypadku mieszkańców miast wyniosło ono 2,8%.

¹ Współczynnik aktywności zawodowej to procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, płeć, miejsca zamieszkania, poziom wykształcenia, stan cywilny).

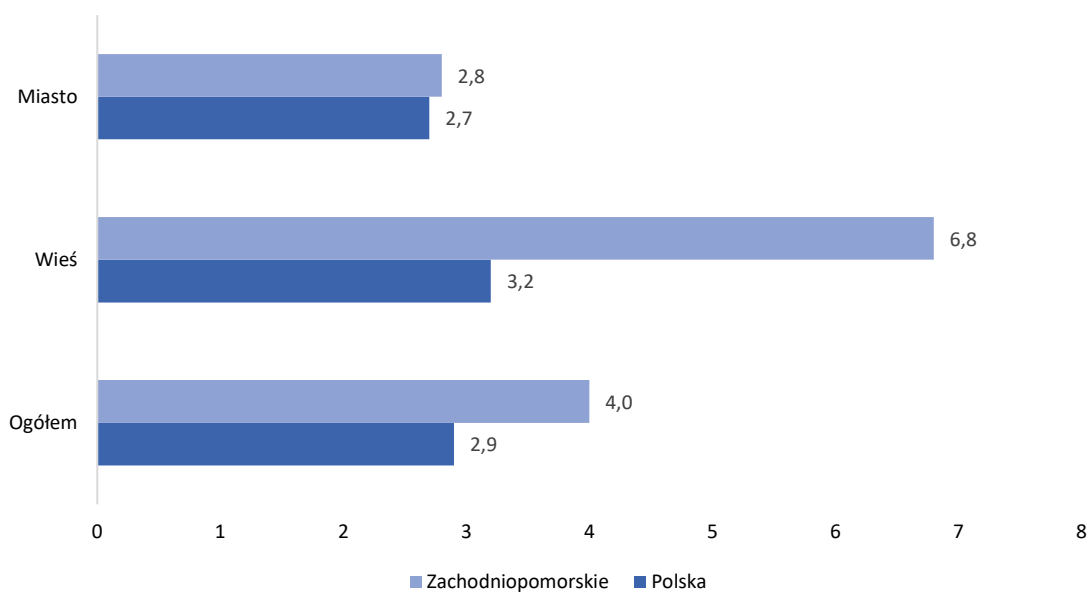
² Wskaźnik zatrudnienia to procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wykres 2. Wskaźnik zatrudnienia ludności województwa zachodniopomorskiego według miejsca zamieszkania w IV kwartale 2021

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie wyników BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Wykres 3. Stopa bezrobocia ludności województwa zachodniopomorskiego według miejsca zamieszkania w IV kwartale 2021 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie wyników BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

W tabeli nr 1 zestawiono wyżej opisane wskaźniki z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności przedstawiające sytuację osób z terenów wiejskich na rynku pracy według województw. Z zaprezentowanych danych wynika, że wartości poszczególnych wskaźników są w dużym stopniu zróżnicowane terytorialnie. Współczynnik aktywności zawodowej ludności wiejskiej w Polsce w IV kwartale 2021 roku wyniósł 57,7%. Najwyższy współczynnik aktywności zawodowej notowano w województwie pomorskim – 61,5% oraz wielkopolskim – 61,3%, a najniższy w województwie zachodniopomorskim – 52,3%. Wskaźnik zatrudnienia mieszkańców obszarów wiejskich wahał się od 48,7% w województwie zachodniopomorskim do 60,3% w województwie pomorskim. Najwyższy poziom bezrobocia w IV kwartale 2021 roku notowany był wśród ludności wiejskiej zamieszkującej województwo zachodniopomorskie – 6,8%, zaś najniższe notowano w województwie śląskim – 2,3%.

Tabela.1. Współczynnik aktywności zawodowej, wskaźnik zatrudnienia i stopa bezrobocia osób zamieszkujących obszary wiejskie według województw w IV kwartale 2021 roku

Województwo	Współczynnik aktywności zawodowej (%)	Wskaźnik zatrudnienia (%)	Stopa bezrobocia (%)
Polska	57,7	55,9	3,2
Dolnośląskie	58,4	55,6	4,5
Kujawsko-pomorskie	57,3	55,4	3,4
Lubelskie	55,7	53,8	3,4
Lubuskie	56,2	55,1	brak danych
Łódzkie	58,9	57,3	2,7
Małopolskie	54,6	52,6	3,6
Mazowieckie	60,6	59,2	2,4
Opolskie	59,6	58,1	brak danych
Podkarpackie	52,8	50,4	4,6
Podlaskie	54,9	54,3	brak danych
Pomorskie	61,5	60,3	brak danych
Śląskie	57,9	56,6	2,3
Świętokrzyskie	57,5	55,9	brak danych
Warmińsko-mazurskie	59,1	56,2	4,9
Wielkopolskie	61,3	59,8	2,4
Zachodniopomorskie	52,3	48,7	6,8

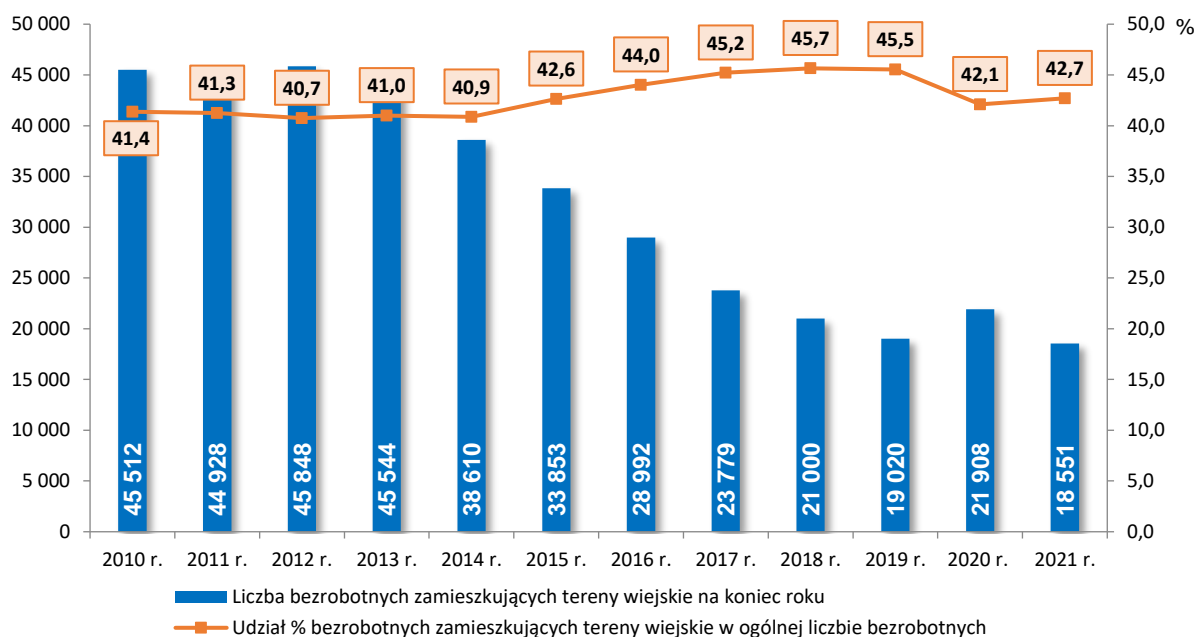
Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie wyników BAEL GUS.

2. Bezrobocie rejestrowane na terenach wiejskich województwa zachodniopomorskiego w 2021 roku

2.1. Liczba osób bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie

Na koniec 2021 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy z województwa zachodniopomorskiego znajdowało się łącznie 18 551 osób zamieszkujących wieś, stanowiących 42,7% wszystkich bezrobotnych. W stosunku do danych z końca 2020 roku liczba bezrobotnych z obszarów wiejskich zmniejszyła się w regionie o 15,3 pkt. proc. Poniższy wykres ukazuje tendencję spadkową na przestrzeni lat 2010 – 2021 w stosunku do liczby zarejestrowanych osób na terenach wiejskich w województwie zachodniopomorskim, natomiast ich procentowy udział w stosunku do roku 2020 zwiększył się o 0,6 pkt. proc.

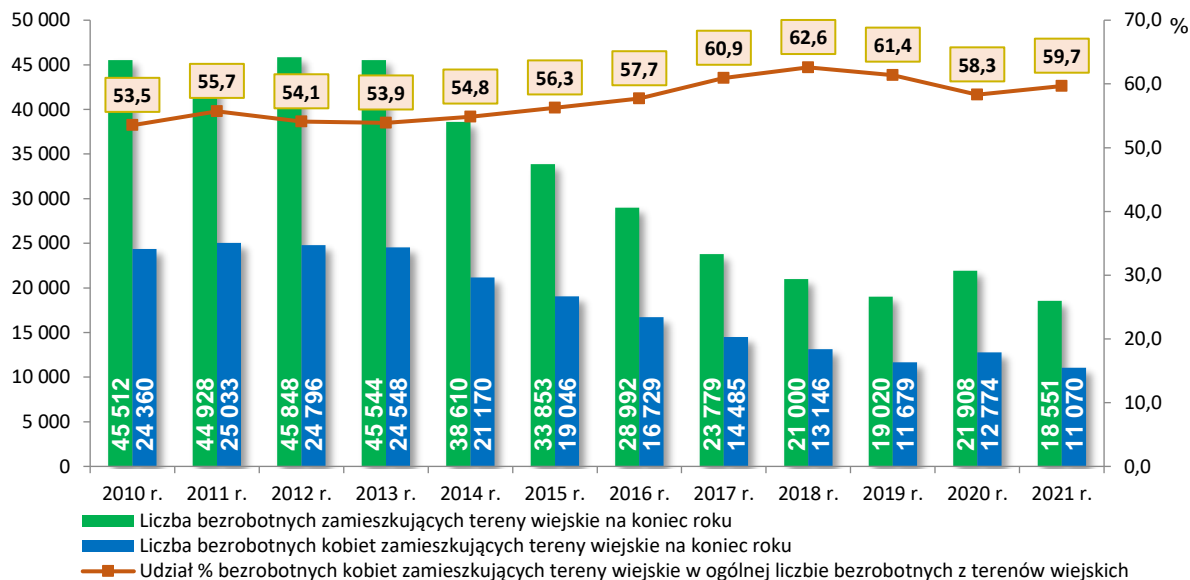
Wykres 4. Liczba bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie oraz ich udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w latach 2010 – 2021

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS-01.

Wśród ogółu bezrobotnych z terenów wiejskich województwa zachodniopomorskiego znajdowało się 11 070 kobiet, które stanowiły 59,7% analizowanej grupy. W stosunku do danych z końca ubiegłego roku liczba bezrobotnych kobiet z terenów wiejskich w regionie zmniejszyła się o 1 704 kobiety, a w przypadku ich udziału w ogóle bezrobotnych z terenów wiejskich notowano wzrost o 1,4 pkt proc.

Wykres 5. Liczba bezrobotnych kobiet z terenów wiejskich oraz ich udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych z terenów wiejskich w województwie zachodniopomorskim w latach 2010 – 2021

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS-01.

Wedle danych z końca 2021 roku najwięcej bezrobotnych z terenów wiejskich zarejestrowanych było w powiecie koszalińskim – 2 103 osoby. Na poziomie powiatów zauważalne są duże różnice w udziale osób zamieszkujących tereny wiejskie w ogólnej liczbie bezrobotnych. Zarówno na koniec 2020, jak i 2021 roku największy udział analizowanej grupy

notowano w powiecie koszalińskim, odpowiednio 78,1% i 79,8% (niski poziom urbanizacji powiatu). Na koniec 2021 roku udział bezrobotnych ze wsi na poziomie poniżej 50% zaobserwowano w sześciu powiatach, najniższy w powiecie białogardzkim – 40,5%. Spadek liczby bezrobotnych z terenów wiejskich w ciągu 12 miesięcy odnotowano we wszystkich powiatach w regionie, od 8,34% w powiecie polickim do niemal 40,17% w powiecie goleniowskim.

Tabela 2. Bezrobotni zamieszkujący tereny wiejskie województwa zachodniopomorskiego według powiatów na koniec 2020 i 2021 roku

Powiat	2020 r.			2021 r.			Zmiana liczby bezrobotnych z terenów wiejskich (w %)
	Liczba bezrobotnych z terenów wiejskich	Liczba bezrobotnych kobiet z terenów wiejskich	Udział % bezrobotnych z terenów wiejskich	Liczba bezrobotnych z terenów wiejskich	Liczba bezrobotnych kobiet z terenów wiejskich	Udział % bezrobotnych z terenów wiejskich	
Białogardzki	1 157	640	41,6	1 018	577	40,5	-12,01
Choszczeński	1 601	912	64,2	1 399	860	63,9	-12,62
Drawski	1 166	646	42,9	986	589	44,4	-15,44
Goleniowski	1 205	722	54,1	721	454	53,9	-40,17
Gryficki	949	629	56,1	708	494	54,3	-25,40
Gryfiński	1 443	865	63,5	1 194	737	66,2	-17,26
Kamieński	1 392	825	56,8	1 266	751	58,3	-9,05
Kołobrzeski	541	275	39,0	490	254	42,3	-9,43
Koszaliński	2 295	1 337	78,1	2 103	1 265	79,8	-8,37
Łobeski	1 050	598	55,7	871	508	57,5	-17,05
Myśliborski	842	517	51,4	643	384	52,1	-23,63
Policki	887	503	53,4	813	459	54,0	-8,34
Pyrzycki	853	515	61,2	732	409	60,1	-14,19
Sławieński	1 429	814	55,7	1 220	720	56,2	-14,63
Stargardzki	1 337	835	43,2	1 203	749	43,6	-10,02
Szczecinecki	1 970	1 100	46,4	1 686	971	48,5	-14,42
Świdwiński	1 098	604	54,5	885	505	57,2	-19,40
Wałecki	693	437	45,3	613	384	48,3	-11,54
Zachodniopomorskie	21 908	12 774	42,1	18 551	11 070	42,7	-15,32

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS-01.

2.2. Bilans osób bezrobotnych z terenów wiejskich

W 2021 roku do rejestrów urzędów pracy na terenie województwa zachodniopomorskiego wprowadzono łącznie 22 281 osób zamieszkujących obszary wiejskie, podczas gdy w tym okresie wyłączono z ewidencji 25 638 osób z tej grupy.

Głównym powodem wyłączeń z ewidencji osób z terenów wiejskich województwa zachodniopomorskiego było podjęcie pracy – 14 777 osób tj. 57,6% wyrejestrowań. Kolejną liczną grupę bezrobotnych wyłączono z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy – 3 459 osób tj. 13,5% wykreśleń i o 1 012 osób więcej niż przed rokiem. Ze statusu bezrobotnego dobrowolnie zrezygnowało 1 221 osób zamieszkujących wieś tj. 4,8% wszystkich wyłączonych wobec 4,9% rok wcześniej. W grupie bezrobotnych zamieszkujących miasta odsetek wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy był wyższy niż wśród mieszkańców wsi – 59,0%. Drugim znaczącym motywem wyłączeń mieszkańców miast było również niepotwierdzenie gotowości do pracy i udział takich osób był wyższy niż w przypadku bezrobotnych ze wsi – 15,5%.

Tabela 3. Bilans bezrobotnych według miejsca zamieszkania w województwa zachodniopomorskiego w 2020 i 2021 roku

Wyszczególnienie	2020 r.	udział % w wyrejestrowaniach	2021 r.	udział % w wyrejestrowaniach	Zmiana (w osobach)
bezrobotni z terenów wiejskich					
Bezrobotni zarejestrowani	25 847	x	22 281	X	-3 566
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych, z powodu:	22 959	x	25 638	X	2 679
podjęcie pracy	14 182	61,8	14 777	57,6	595
rozpoczęcia szkolenia	464	2,0	736	2,9	464
w tym w ramach bonu szkoleniowego	25	x	17	X	-8
rozpoczęcia stażu	1 050	4,6	1 168	4,6	118
w tym w ramach bonu stażowego	0	x	0	X	0
rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	1	0,0	1	0,0	0
rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	927	4,0	972	4,0	45
w tym w ramach PAI	0	x	0	0	0
skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0,0	0	0,0	0
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	240	1,0	374	1,5	134
niepotwierdzenia gotowości do pracy	2 447	10,7	3 459	13,5	1 012
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1 125	4,9	1 221	4,8	-4
podjęcia nauki	21	0,1	35	0,1	14
osiągnięcia wieku emerytalnego	217	0,9	516	2,0	299
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	123	0,5	112	0,4	-11
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	117	0,5	108	0,4	-9
innych	1 745	7,6	2 159	8,4	414
bezrobotni z terenów miejskich					
Bezrobotni zarejestrowani	42 838	x	35 505	X	-7 333
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych, z powodu:	35 479	x	40 720	X	4 791
podjęcie pracy	22 831	64,4	24 008	59,0	1 177
rozpoczęcia szkolenia	639	1,8	1 183	2,9	544
w tym w ramach bonu szkoleniowego	26	x	27	X	1
rozpoczęcia stażu	1 215	3,4	1 455	3,6	240
w tym w ramach bonu stażowego	0	x	0	X	0
rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	1	0,0	2	0,0	1
rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	443	1,2	566	1,4	123
w tym w ramach PAI	0	x	0	X	0
skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0,0	0	0,0	0
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	345	1,0	550	1,4	205
niepotwierdzenia gotowości do pracy	4 067	11,5	6 295	15,5	2 228
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1 977	5,6	2 066	5,1	89
podjęcia nauki	64	0,2	91	0,2	27
osiągnięcia wieku emerytalnego	1 184	3,3	848	2,1	-336
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	232	0,7	243	0,6	11
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	235	0,7	224	0,6	-11
innych	2 546	7,2	3 189	7,8	643

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS i sprawozdania MRiPS-01.

Pracę niesubsydiowaną podjęło 12 013 osób zamieszkujących obszary wiejskie województwa zachodniopomorskiego, co stanowiło 81,3% wszystkich podjęć pracy. Z zatrudnienia subsydiowanego skorzystały 2 764 osoby czyli pozostałe 18,7% wyłączonych w związku z podjętym zatrudnieniem. W ramach pracy niesubsydiowanej działalność gospodarczą zapoczątkowało 591 osób, a pracę sezonową w analizowanym roku znalazło 1 454 osoby zamieszkujących wieś³. Z subsydiowanych form zatrudnienia w 2021 roku największą grupę skierowano do prac interwencyjnych – 753 osoby (27,2% pracy subsydiowanej). Do robót publicznych skierowano 701 osób (25,4% zatrudnienia subsydiowanego),

³ Informacja pochodzi ze sprawozdań MRiPS-01 o rynku pracy dot. bezrobocia rejestrowanego, w tym rejestracji i wyłączeń z ewidencji urzędów pracy.

617 osób rozpoczęło subsydiowaną działalność gospodarczą (22,3%), 534 osoby podjęły pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego (19,3%). W porównaniu z bezrobotnymi z obszarów wiejskich, mieszkańcy miast częściej podejmowali pracę w ramach zatrudnienia sezonowego. Ta sama sytuacja jest w przypadku podjęcia niesubsydiowanej działalności gospodarczej - tutaj zdecydowanie wyróżniali się mieszkańcy miast, którzy według statystyk w 2021 roku zapoczątkowali 1 064 działalności. Z analizy porównawczej skali podjęć zatrudnienia subsydiowanego w ramach poszczególnych form aktywizacji oferowanych przez urzędy pracy wynika, że w przypadku mieszkańców miast popularniejsze było podjęcie działalności gospodarczej zarówno subsydiowanej, jak i niesubsydiowanej oraz korzystali oni częściej z możliwości zatrudnienia w związku z przyznaniem tzw. bonu na zasiedlenie. Otrzymanie bonu na zasiedlenie wiąże się z podjęciem pracy poza miejscem zamieszkania, a statystyki dotyczące tej formy wsparcia mogą świadczyć o większej mobilności zawodowej młodych mieszkańców miast aniżeli mieszkańców wsi.

Tabela 4. Podjęcia pracy bezrobotnych według miejsca zamieszkania w województwie zachodniopomorskim w 2020 i 2021 roku

Wyszczególnienie	2020 r.	udział %	2021 r.	udział %	Zmiana (w osobach)
bezrobotni z terenów wiejskich					
podjęcie pracy	14 182	x	14 777	X	595
niesubsydiowanej	11 921	84,1	12 013	81,3	92
podjęcie działalności gospodarczej	535	4,5	591	4,9	56
pracy sezonowej	1 487	12,5	1 454	9,8	-33
subsydiowanej	2 261	15,9	2 764	18,7	503
prac interwencyjnych	635	28,1	753	27,2	118
robót publicznych	578	25,6	701	25,4	123
podjęcia działalności gospodarczej	470	20,8	617	22,3	147
w tym w ramach bonu na zasiedlenie	1	x	1	X	0
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	447	19,8	534	19,3	87
podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	81	3,6	91	3,3	10
podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	0	0,0	0	0,0	0
podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0,0	0	0,0	0
podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0,0	0	0,0	0
podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	0	0,0	0	0,0	0
podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	9	0,4	9	0,3	0
inne	41	1,8	59	2,1	18
bezrobotni z terenów miejskich					
podjęcie pracy	22 831	x	24 008	X	1 177
niesubsydiowanej	19 626	86,0	20 089	83,7	463
podjęcie działalności gospodarczej	1 002	5,1	1 064	5,3	62
pracy sezonowej	1 473	7,5	1 485	7,4	12
subsydiowanej	3 205	14,0	3 919	16,3	714
prac interwencyjnych	816	25,5	906	23,1	90
robót publicznych	652	20,3	843	21,5	191
podjęcia działalności gospodarczej	763	23,8	1 064	27,1	301
w tym w ramach bonu na zasiedlenie	5	0,2	3	0,3	-2
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	624	19,5	726	18,5	102
podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	191	6,0	198	5,1	7
podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	10	0,3	21	0,5	11

podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0,0	0	0,0	0
podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0,0	0	0,0	0
podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	0	0,0	0	0,0	0
podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	23	0,7	29	0,7	6
inne	126	3,9	132	3,4	6

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS i sprawozdania MRiPS-01.

2.3. Struktura osób bezrobotnych z terenów wiejskich według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

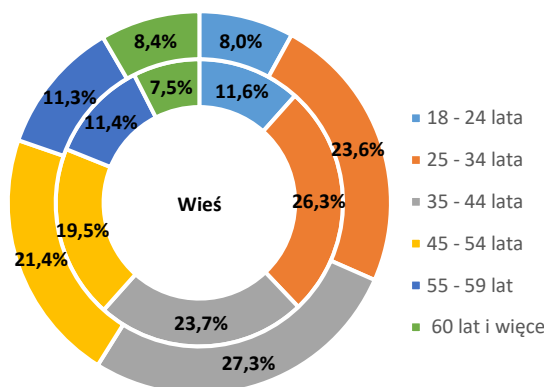
Na koniec 2021 roku najwięcej osób z terenów wiejskich zarejestrowanych w urzędach pracy w województwie zachodniopomorskim znajdowało się w przedziale wiekowym 25 – 34 lata tj. 26,3% analizowanej zbiorowości, a kolejną grupę stanowili bezrobotni w wieku 35 – 44 lata tj. 23,7%. Osoby bezrobotne do 25 roku życia stanowiły 11,6% bezrobotnych z terenów wiejskich (13,3% rok wcześniej).

Porównanie struktury bezrobotnych według wieku z uwzględnieniem miejsca zamieszkania pozwala zauważyć istotne różnice. Zarówno wśród bezrobotnych ze wsi, jak i z miast największe grupy tworzą osoby w wieku 25 – 34 lata oraz 35 – 44 lata. Duża rozbieżność w udziale bezrobotnych widoczna jest w najmłodszej grupie wiekowej tj. 11,6% na wsi wobec 8,0% w miastach.

Analiza danych dotyczących wykształcenia bezrobotnych z końca 2021 roku pozwala stwierdzić, że najwięcej bezrobotnych z terenów wiejskich posiadało wykształcenie gimnazjalne lub niższe tj. 39,7%, a następnie zasadnicze zawodowe – 26,4%. Dyplom uczelni wyższej posiadało 6,6% zarejestrowanych zamieszkujących wieś.

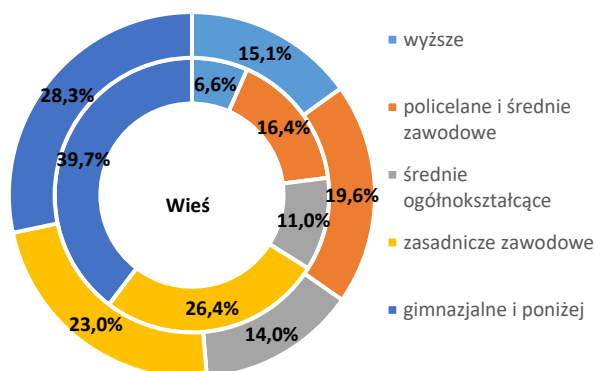
Z zestawienia struktury bezrobotnych według miejsca zamieszkania i wykształcenia wynika, że osoby zamieszkujące obszary miejskie są lepiej wykształcone i w swojej grupie mają znacznie większy odsetek osób z wykształceniem wyższym – o 8,5 pkt proc., policealnym i średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym. W przypadku bezrobotnych mieszkańców terenów wiejskich znaczna przewaga zauważalna jest wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym.

Wykres 6. Struktura bezrobotnych wg wieku i miejsca zamieszkania na koniec 2021 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS-01.

Wykres 7. Struktura bezrobotnych wg wykształcenia i miejsca zamieszkania na koniec 2021 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS-01.

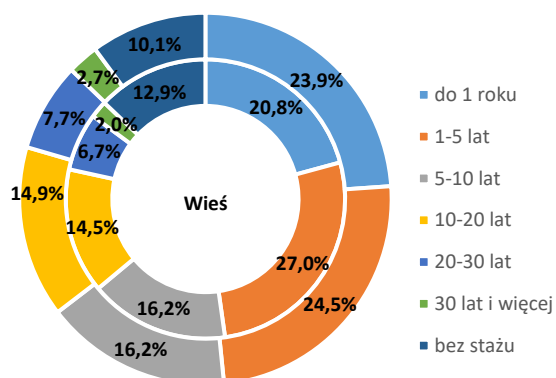
Wśród 18 551 osób bezrobotnych z terenów wiejskich na koniec 2021 roku najwięcej posiadało staż pracy od roku do 5 lat tj. 27,0%. Liczną grupę tworzyły także osoby dokumentujące roczny staż pracy – 20,8%. Stażu pracy nie posiadało 12,9% bezrobotnych mieszkańców wsi.

Z analizy stażu pracy bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania wynika, że wśród zarejestrowanych zamieszkujących wieś więcej jest osób nieposiadających jakiegokolwiek stażu pracy.

Na koniec 2021 roku najwięcej osób z terenów wiejskich pozostawało w ewidencji urzędów pracy od ponad 24 miesięcy – tj. 30,1%. Kolejna grupa znajdowała się w ewidencji urzędów pracy od 12 do 24 miesięcy – 19,4% zarejestrowanych.

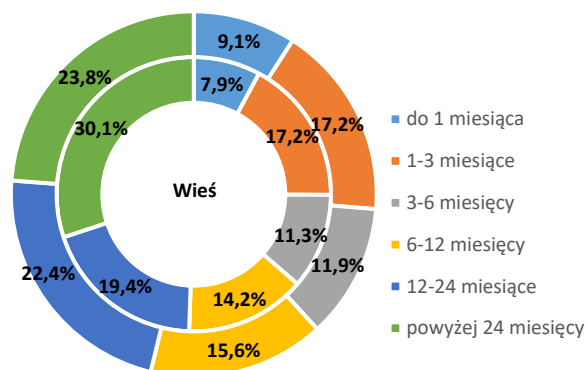
Rozpatrując strukturę bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy z podziałem na miejsce zamieszkania należy stwierdzić, że mieszkańcy wsi w porównaniu z mieszkańcami miast dłużej korzystają z pomocy urzędów pracy, powyżej dwóch lat. W przypadku bezrobotnych mieszkańców terenów miejskich znaczna przewaga zauważalna jest wśród osób z pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy i od 12 do 24 miesięcy.

Wykres 8. Struktura bezrobotnych wg stażu pracy i miejsca zamieszkania na koniec 2021 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRIPS-01.

Wykres 9. Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy i miejsca zamieszkania na koniec 2021 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRIPS-01.

2.4. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Według danych z końca 2021 roku osoby zamieszkujące wieś stanowiły 42,7% wszystkich bezrobotnych w regionie. Analiza zamieszkujących wieś bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy informuje, że ponad połowę z nich stanowią osoby długotrwale bezrobotne – 59,9%. Blisko 25% bezrobotnych mieszkańców wsi to osoby, które nie ukończyły 30 roku życia, a blisko 30% z nich ukończyło 50 lat. Orzeczenie o niepełnosprawności przedłożyło w urzędzie pracy 3,7% bezrobotnych z obszarów wiejskich wobec 6,6% wśród bezrobotnych z miast.

Struktura bezrobotnych według poszczególnych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy z uwzględnieniem miejsca zamieszkania pokazuje, że bezrobotni mieszkańcy miast przeważają w grupie bezrobotnych

posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia oraz zdecydowanie przeważają wśród bezrobotnych niepełnosprawnych (ponad 70%).

Tabela 5. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według miejsca zamieszkania w województwie zachodniopomorskim na koniec 2021 roku

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych			Udział % w ogółem			Udział % w kategorii	
	ogółem	zamieszkali na wsi	zamieszkali w mieście	ogółem	zamieszkali na wsi	zamieszkali w mieście	zamieszkali na wsi	zamieszkali w mieście
Ogółem, w tym:	43 446	18 551	24 895	100	100	100	42,7	57,3
bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	36 381	15 939	20 442	83,7	85,9	82,1	43,8	56,2
do 30 roku życia	9 261	4 504	4 757	21,3	24,3	19,1	48,6	51,4
<i>w tym do 25 roku życia</i>	4 140	2 135	2 005	9,5	11,5	8,1	51,6	48,4
długotrwale bezrobotni	24 984	11 112	13 872	57,5	59,9	55,7	44,5	55,5
powyżej 50 roku życia	12 656	5 296	7 360	29,1	28,6	29,6	41,9	58,1
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	230	107	123	0,5	0,6	0,5	46,5	53,5
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	7 999	3 910	4 089	18,4	21,1	16,4	48,9	51,1
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	69	0	69	0,2	0,0	0,3	0,0	100,0
niepełnosprawni	2 329	689	1 640	5,4	3,7	6,6	29,6	70,4

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRiPS-01 oraz na podstawie danych z systemu CeSAR z dnia 07.12.2022 r.

Podsumowanie

Bezrobocie na wsi ma inny charakter niż w mieście, jest bardziej trwałe, a rynek pracy nie jest tak elastyczny jak w miastach. Zakłady pracy zlokalizowane są głównie w miastach lub ich okolicach, wieś natomiast kojarzona jest z gospodarstwami rolnymi, a istniejąca tam liczba miejsc pracy jest niewystarczająca. Obok ludności związanej z działalnością rolniczą obszary wiejskie zamieszkuje także ludność bezrolna bez wystarczających perspektyw na zatrudnienie w miejscu zamieszkania. Brak możliwości znalezienia zatrudnienia na obszarach wiejskich wymusza migrację zarobkową ich mieszkańców. Z drugiej strony to tereny wiejskie są w ostatnim czasie popularnym kierunkiem migracji. Dotyczy to w głównej mierze w obrębie województwa zachodniopomorskiego obszarów zlokalizowanych w sąsiedztwie Szczecina (powiat policki, stargardzki i goleniowski) jako miejsca zatrudnienia czy nauki. Ludność napływowa na obszary wiejskie zmienia miejsce zamieszkania, ale często jej miejsce pracy pozostaje bez zmian. Mniejszą mobilnością charakteryzuje się ludność bezrolna, chociażby na obszarach, na których funkcjonowały państwowe gospodarstwa rolne. Po ich likwidacji osoby zamieszkujące wieś miały lub w dalszym ciągu mają problem ze znalezieniem zatrudnienia. W tym przypadku potrzebna jest zmiana lub uzupełnienie kwalifikacji i aktywizacja zawodowa osób dotkniętych bezrobociem strukturalnym.

Z wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za IV kwartał 2021 roku wynika, że współczynnik aktywności zawodowej ludności wiejskiej województwa zachodniopomorskiego kształtował się na poziomie 57,1% i był niższy niż wśród mieszkańców miast, o 7,1 pkt proc. W IV kwartale 2021 roku wskaźnik zatrudnienia dla mieszkańców wsi wyniósł 48,7%, natomiast mieszkańcy terenów miejskich zanotowali wskaźnik ten na poziomie 57,7%. Stopa bezrobocia (liczona według metodologii BAEL GUS) wśród mieszkańców obszarów wiejskich wyniosła 6,8%, a wśród mieszkańców miast odnotowano 2,8%.

Dane z bezrobocia rejestrowanego informują, że na koniec 2021 roku 18 551 osób bezrobotnych zamieszkiwało obszary wiejskie, tj. o 15,3% mniej niż na koniec 2020 roku. Ich udział w ogóle zarejestrowanych wyniósł 42,7% i w stosunku do poprzedniego roku zwiększył się o 0,6 pkt proc. Większość bezrobotnych zamieszkujących wieś stanowiły kobiety – 59,7% (o 1,4 pkt proc. więcej niż na koniec 2020 roku). Bezrobotni z terenów wiejskich to najczęściej osoby w wieku 25 – 34 lata, posiadające wykształcenie maksymalnie gimnazjalne lub niższe, dokumentujące staż pracy od roku do 5 lat, korzystające ze wsparcia urzędów pracy od ponad dwóch lat. Podkreślić jednak należy, że bezrobotni mieszkańcy wsi częściej

dłużej korzystali z pomocy urzędów pracy (ponad 24 miesiące), aniżeli bezrobotni mieszkańcy miast. Bezrobotni ze wsi charakteryzują się niższym niż mieszkańcy miast poziomem wykształcenia. Osoby z wykształceniem wyższym stanowiły 6,6% wśród bez z terenów wiejskich, podczas gdy wśród mieszkańców miast odsetek ten wyniósł 15,1%.